

انسان و محیط زیست

درس هفتم

محیط زیست

بستر گردشگری مسئولانه

قل سیروا فی الارض.

دانش آموزان عزیز، مباحث مهم درس هفتم کتاب در این ارائه وجود دارد.

نمونه هایی از جاذبه های گردشگری ایران را نام ببرید

گنبد سلطانیه - زنجان

آبشار بیشه - لرستان

شهر سوخته - سیستان و بلوچستان

کویر مصر - اصفهان

ایل گلی در تبریز

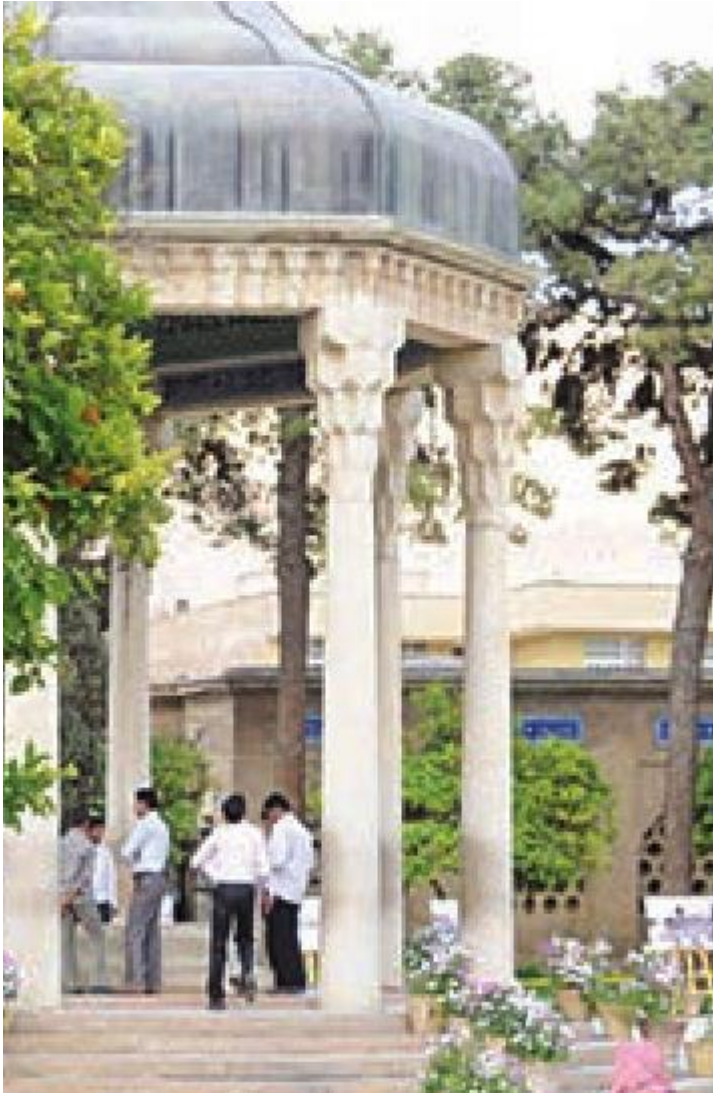
جنگل های حرا در هرمزگان

آبشار بیشه در لرستان

شهر سوخته بلوچستان

گنبد سلطانیه زنجان

.....

گردشگری علاوه بر تاثیر در زندگی خود
گردشگر نقش موثری در شکوفایی اقتصادی
فرهنگی سیاسی کشور میزبان ایفا می کند

مزایای گردشگری

یک گردشگر از زمان ورود به یک منطقه گردشگری برای تامین غذا و اقامت، رفت و آمد، تفریح و گشت و گذار، خرید سوغات و دیدن جاذبه های یک منطقه هزینه هایی خواهد داشت که این خود فرصت هایی برای جذب سرمایه و مشاغل نوین همچون مراکز پذیرایی، مهمانپذیر ها و شرکت های خدمات مسافرتی و گردشگری را موجب می شود

گردشگری با توجه به بعد مهم فرهنگی و
اجتماعی، می‌تواند به ترویج زبان فرهنگ و
رسوم اجتماعی منجر شود

- برخورد منفی با آثار تاریخی:

- برخورد منفی با آثار تاریخی می تواند منجر به تخریب آنها گردد چنانچه گروه افراطی داعش آثار تاریخی کشورهای عراق سوریه و حجاز را نابود نمودند

شکل ۴- تخریب آثار تاریخی در سوریه

- برخورد مثبت با آثار تاریخی:

در یک برخورد مثبت می توان به واسطه برنامه ریزی مثبت از جاذبه های گردشگری با قدمت هزاران ساله مانند سازه های آبی تاریخی شوشتر در خوزستان حمایت و نگهداری نمود

سازه های آبی - تاریخی، شوشتر، خوزستان

• گردشگری در ایران:

گردشگری در ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی تنوع نژادی تنوع زبانی تنوع قومی و فرهنگی و جاذبه‌های طبیعی و متنوع و همچنین ویژگی‌های اخلاقی مردم و علاقه به سفر بسیار پر رونق بوده است

قدمت و اهمیت سفر در ایران
از نشانه های قدمت و اهمیت سفر در ایران
وجود کاروانسراها ای در بین مسیر های
طولانی و صعب العبور است همچون
کاروانسرای مشیر یزد و کاروانسرای دیر
گچین قم

شکل ۷- کاروان سرای بازسازی شده مشیر یزد

شکل ۶- کاروان سرای دیر گچین در قم - قدیمی ترین و مادر کاروان سراهای ایران

از کهن ترین نمونه های گردشگری طبیعت
در ایران سیزده به در در سیزدهمین روز
فروردین میباشد که از ایرانیان باستان به ارث
برده ایم روز آشتی با طبیعت و زمین است

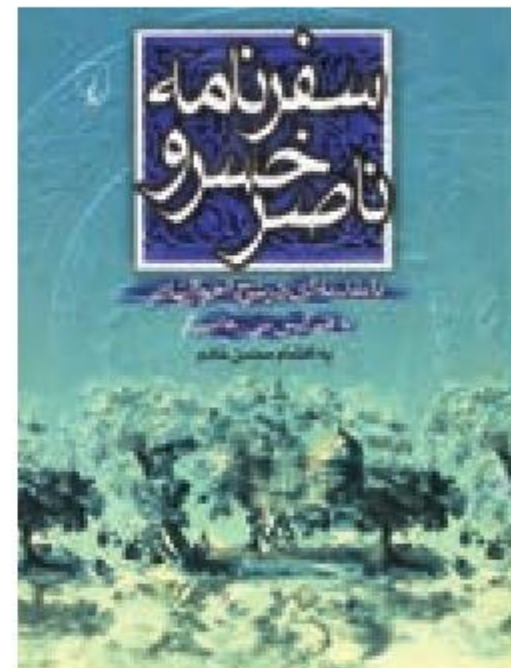

حج حج نیز به عنوان نمادی از
گردشگری مذهبی یکی از اهداف
اصلی در ترغیب مسلمین به
گردشگری بوده است

• سفرنامه

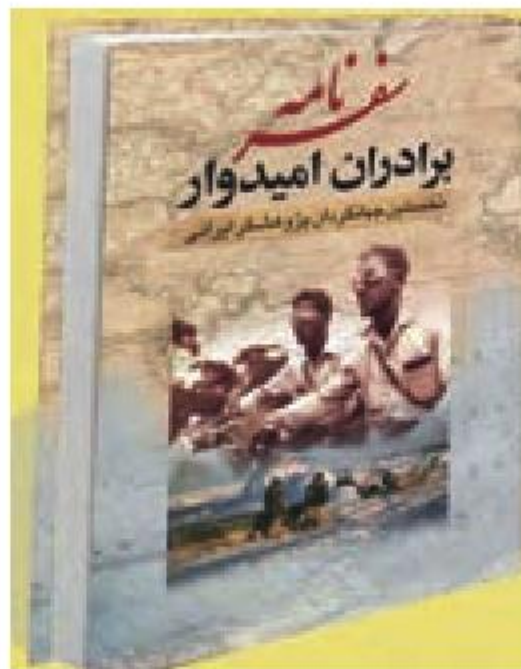
از قدیم الایام به دلیل علاقه به سفرهای اکتشافی و بوم گردی این سفرها منجر به نوشتن سفرنامه ها و خاطرات سفر توسط افراد بزرگی چون ناصر خسرو و ابن بطوطه و برادران امیدوار شدند

سفرنامه ناصر خسرو

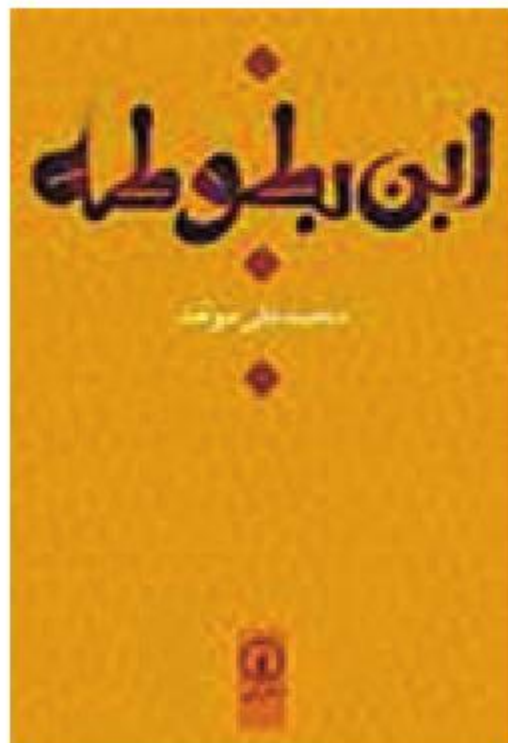
شکل ۱۰- سفرنامه ناصر خسرو

سفرنامه برادران امیدوار

شکل ۱۱- سفرنامه برادران امیدوار

سفرنامه ابن بطوطه

شکل ۱۲- سفرنامه ابن بطوطه

گنجینه ارزشمند تنوع زیستی ایران:

گونه های بوم زاد چه گونه هایی هستند؟

این گونه ها گونه هایی هستند منحصر به یک منطقه جغرافیایی خاص که در جای دیگر وجود خارجی ندارند

به عنوان مثال، در ایران، بیش از ۱۴۰۰ گونه جانور مهره دار و تعداد فراوانی جانور بی مهره وجود دارد.

اهمیت این مطلب چنان زیاد است که بعضی از این گونه ها در صورت بی تدبیری و عدم مراقبت ممکن است در خطر انقراض قرار بگیرند

• بوم گردشگری چیست

بوم گردشگری یا اکوتوریسم یک مسافرت مسئولانه به مناطق طبیعی است که محیط زیست را حفظ می کند و در ارتقاء سطح زندگی مردم محلی نقش بسزایی دارند

• بوم گردشگری در مفهوم عام شامل گشت و گذار در محیط های طبیعی و بکر و منحصر به فرد مانند گردش در غار ها کوه ها آبشارها و جنگل ها است.

- 3 ویژگی بوم گردشگری
- ۱ سفری که حامی حفاظت از محیط زیست باشد
- 2 سفری که برای جوامع میزبان محلی سودمند باشد
- 3 سفری که به درک عمیق از طبیعت منجر شود

زیرساخت های بوم گردشگری
مانند اقامتگاه های سازگار با محیط زیست با مواد قابل
بازیافت و مسیرهای دسترسی به طبیعت با حداقل
ضربه و تخریب به طبیعت می باشد.

شکل ۱۷- مهمان پذیرهای کپری در قلعه گنج کرمان- نوعی از اقامتگاه های سازگار با محیط زیست

ژئوپارک قشم - هرمزگان

انواع گردشگری:
زمین گردشگری که شامل بازدید از ویژگی های زمین
شناختی و جغرافیایی غار ها کوه ها و بیابان ها کویر و
جنگل می شود

اسکی گردشگری شامل انواع اسکی روی برف و کوه شن
ماسه و یا چمن می شود

آب گردشگری شامل گردش و ورزش در سواحل و یا در
رودخانه های خروشان می شود

زیست گردشگری شامل گردشگری در فضاهای محیط
زیست برای درک بهتر تنوع زیستی و شرایط آب و هوایی
است

طبیعت درمانی مانند استفاده از آبهای گرم چون سرعین و
یا منظره زیبای طبیعت به منظور تمرکز و تعادل روانی و
روحی است

• مناطق تحت حفاظت ایران

چهار منطقه زیستی تحت حفاظت محیط زیست به عنوان یک میراث طبیعی قرار گرفته است

(1) پارک های ملی: که دارای نمونه های برجسته ای از مظاهر طبیعی ایران هستند که جانوران و رستنی ها در شرایط کاملاً طبیعی در آن رشد می کند مانند پارک ملی گلستان

(2) آثار طبیعی ملی: به همان مجموعه های گیاهی و جانوری به نسبت کوچک جالب و نادر غیر قابل جایگزین میباشند که از آنها حفاظت می شود مانند سوسن چلچراغ گیلان

(3) منطقه حفاظت شده: به اراضی گفته میشود که دارای ارزش استراتژیک می باشد و به منظور جلوگیری از انهدام حیات جانوری و گیاهی مورد حمایت قرار می گیرد مانند منطقه حفاظت شده دنا

(4) پناهگاه حیات وحش: که به جهت حمایت از گونه های حیات وحش مورد حمایت است

- نمونه‌ای از تجربه موفق در گردشگری سازگار با فرهنگ و آداب و رسوم را با ذکر مثال هایی از این سازگاری شرح دهید

گردشگری پایدار و مسئولانه

- گردشگری از دیدگاه توسعه پایدار بدین معنی است که برداشت و استفاده ما از طبیعت به نیازهای نسل های آینده صدمه ای وارد نیاورد و به معنای رسیدن به رشد در شیوه حفظ طبیعت محیط زیست فرهنگ و تاریخ و تمدن جوامع است و این یعنی اینکه ما نباید طبیعت را آلوده سازیم و یا بیش از حد از آن بهره برداری کنیم

شکل ۲۹- زباله های به جا مانده از سفر گردشگران - ساحل دریای خزر